

Grenen
Hemmedvej 1
8585 Glesborg

Gammeltorv 22
DK-1457 København K

Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man.-tors. 9-16, fre. 9-15

Tilsynsbesøg på Grenen

04-03-2018

Den 21. og 22. marts 2017 besøgte ombudsmanden Grenen. Tilsynsbesøget omfattede de to sikrede afdelinger Kronen og Nord, den særligt sikrede afdeling Syd og den interne skole. Besøget var varslet.

Dok.nr. 17/00102-39/SBG
Bedes oplyst ved henvendelse

Besøgsholdet bestod af kommitteret Jens Møller, specialkonsulent Rikke Ipsen, fuldmægtig Signe Berg og børnesagkyndig Irene Rønn Lind, alle fra Ombudsmandens Børnekontor. Desuden deltog overlæge Marie Brasholt fra DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur.

Vurdering og det videre arbejde

Jeg har i forbindelse med besøget fået oplysninger, som jeg har noteret til brug for det videre arbejde både med besøg og med henblik på andre initiativer, der kan medvirke til at sikre, at brugere af institutioner bliver behandlet værdigt, hensynsfuldt og i overensstemmelse med deres rettigheder.

Under tilsynsbesøget og i telefonsamtale den 23. februar 2018 mellem Grenen og en af mine medarbejdere anbefalede besøgsholdet:

- At Grenen sikrer sig, at institutionens sikrede afdelinger har et lægeberedskab, jf. § 11, stk. 3, i bekendtgørelsen om voksenansvar for anbragte børn og unge, ved isolation af børn og unge med psykiske lidelser.
- At Grenen indretter isolationsrum på en måde, så risikoen for selvskadende adfærd minimeres mest muligt.
- At Grenen sikrer sig, at der er bevidsthed og viden om procedurerne for tilsyn med de unge, der anbringes i isolation.
- At Grenen en gang om året foretager egenkontrol af sikkerheden i isolationsrummet.

- At Grenen opdaterer sin procedure for isolationsanbringelse i overensstemmelse med mine anbefalinger om isolation, og så det fremgår, at skemaet i voksenansvarsbekendtgørelsen anvendes ved indberetning.
- At Grenen tilstræber, at fristerne i forbindelse med registrering og indberetning af magtanvendelse overholdes.
- At Grenen undersøger, om der er hjemmel til institutionens praksis om at anonymisere medarbejdernes navne ved indberetninger af ikke-tilladt magtanvendelse.
- At Grenen er opmærksom på, at nødværge efter straffelovens § 13 normalt kun kan anvendes straffrit, hvis det er nødvendigt for at modstå eller afværge et uretmæssigt angreb og ikke åbenbart går ud, hvad der er forsvarligt.
- At Grenen færdiggør sit arbejde med at sikre, at reglerne om fritagelse for undervisning overholdes.
- At Grenen i samarbejde med beliggenhedskommunen opdaterer driftsoverenskomsten for så vidt angår voksenansvarsloven.
- At Grenen overvejer at udarbejde skriftligt materiale med information om husregler og om de rettigheder, børn og unge har, som sprogligt er målrettet børn og unge, og som eventuelt er aldersopdelt.
- At Grenen overvejer at oversætte husreglerne til andre sprog.
- At Grenen i samarbejde med regionen overvejer, om de ansattes adgang til oplysningerne i BOSTED om de unge er i overensstemmelse med reglerne i persondataloven.

Jeg beder om at blive underrettet om resultatet af Grenens undersøgelse af, om der er hjemmel til institutionens praksis om at anonymisere medarbejdernes navne ved indberetninger af ikke-tilladt magtanvendelse.

Jeg bemærker, at det under tilsynsbesøget og i telefonsamtalen den 23. februar 2018 mellem Grenen og min medarbejder er nævnt for Grenen, at en ung ikke med magt kan tvinges til at deltage i pædagogiske tiltag, og at magt kun kan anvendes, når lovens betingelser er til stede.

Besøgsholdet og Grenen drøftede under det afsluttende møde det forhold, at personale altid er til stede under samtaler mellem en ung og Grenens psykiater, herunder hensynet til den unges adgang til en fortrolig samtale med psy-

kiateren og hensynet til psykiaterens sikkerhed. Ifølge Styrelsen for Patient-sikkerhed vil en ung kunne klage over dette til regionen. I telefonsamtalen den 23. februar 2018 gjorde min medarbejder Grenen opmærksom på dette. Jeg går ud fra, at Grenen vil vejlede de unge om denne klageadgang i det omfang, det er relevant.

Jeg har ikke fået oplysninger, der giver mig grundlag for at foretage mig mere i forhold til Grenen eller de ansvarlige myndigheder.

Derfor afslutter jeg med dette brev min behandling af sagen om tilsynsbesøget på Grenen den 21. og 22. marts 2017.

For god ordens skyld gør jeg opmærksom på, at oplysninger fra tilsynsbesøget vil indgå i den temarapport om unge i sikrede døgninstitutioner, arrester og fængsler, som jeg vil udarbejde.

Jeg beder Grenen om at gøre de unge på Grenen bekendt med indholdet af dette brev.

Hvad omfattede tilsynsbesøget?

Formålet med ombudsmandens besøg er at bidrage til at sikre, at personer, der opholder sig eller bor i institutioner, bliver behandlet værdigt, hensynsfuldt og i overensstemmelse med deres rettigheder.

Ombudsmanden har som tema for sine tilsynsbesøg på børneområdet i 2017 valgt unge i sikrede døgninstitutioner, arrester og fængsler. Hovedparten af årets tilsynsbesøg foregår derfor i institutioner, hvor temaet er relevant.

Som led i temaet fokuserede besøgsholdet især på

- isolation og fysisk magtanvendelse
- undervisning
- de unges relationer (rettigheder, ungesammensætningen og medinddragelse og personlig udvikling)

Desuden fokuserede besøgsholdet på relationerne mellem de ansatte og de unge og de unge indbyrdes, sundhedsmæssige forhold, magtanvendelse i øvrigt og andre indgreb og begrænsninger.

Der blev således ikke set på eller foretaget en vurdering af samtlige forhold.

Til belysning af temaet og de øvrige fokusområder sendte Grenen før tilsynsbesøget ombudsmanden en række oplysninger, herunder statistiske oplysninger og oplysninger om tilrettelæggelse af forhold af betydning for de unge.

I forbindelse med tilsynsbesøget talte besøgsholdet med 6 unge, 4 forældre, 9 ansatte, herunder 2 lærere, Grenens psykiater, Grenens ledelse og lederen af den interne skole. Desuden foretog besøgsholdet en rundgang i dele af institutionen.

Under og efter besøget gav Grenen besøgsholdet flere oplysninger til brug for min vurdering af forholdene.

Jeg bemærker i den forbindelse, at jeg har modtaget Grenens e-mail af 20. april 2017 om afholdelse af prøveterminer. Jeg har noteret mig indholdet af e-mailen, der vil indgå i mit videre arbejde med temaet for mine tilsynsbesøg på børneområdet i 2017 om unge i sikrede døgninstitutioner, arrester og fængsler.

Tilsynsbesøgets grundlag

Folketingets Ombudsmand besøger regelmæssigt steder, hvor mennesker er eller kan blive berøvet deres frihed.

Tilsynsbesøget fandt sted dels som led i Folketingets Ombudsmands almindelige tilsynsvirksomhed efter § 18 i ombudsmandsloven (jf. lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013), dels i henhold til den valgfri protokol til FN-konventionen mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (jf. bekendtgørelse nr. 38 af 27. oktober 2009). Ombudsmandens arbejde i henhold til protokollen udføres i samarbejde med DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur og Institut for Menneskerettigheder.

Ombudsmandens Børnekontor skal være med til at sikre og overvåge implementeringen af børns rettigheder efter FN's børnekonvention og skal påse, at rettigheder, der er fastsat i dansk lovgivning mv., overholdes. Børnekontoret har derfor bl.a. til opgave at foretage tilsynsbesøg på både offentlige institutioner, hvor børn opholder sig, og på private institutioner, som varetager opgaver umiddelbart i forhold til børn.

Jeg lægger en kopi af dette brev på min hjemmeside.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

Kopi til:

Norddjurs Kommune

Region Midtjylland

Socialtilsyn Midt

DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur

Institut for Menneskerettigheder